

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.11.1996, sp. zn. 2 Tzn 192/96, ECLI:CZ:NS:1996:2.TZN.192.1996.1

Číslo: 29/1997

Právní věta: Pokud je někdo předvoláván k výslechu svědka písemně, musí mu být adresováno předvolání, z něhož je výslovně a jednoznačně zřejmé, že právě on osobně se má k výslechu dostavit. Nevyplyvá-li z předvolání, že se k výslechu má dostavit určitá konkrétní osoba, nelze této osobě za nedostavení uložit pořádkovou pokutu podle § 66 odst. 1 tr.ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.11.1996

Spisová značka: 2 Tzn 192/96

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Pokuta pořádková

Předpisy: 141/1961 Sb. § 66 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29

Pořádková pokuta

Pokud je někdo předvoláván k výslechu svědka písemně, musí mu být adresováno předvolání, z něhož je výslovně a jednoznačně zřejmé, že právě on osobně se má k výslechu dostavit. Nevyplyvá-li z předvolání, že se k výslechu má dostavit určitá konkrétní osoba, nelze této osobě za nedostavení uložit pořádkovou pokutu podle § 66 odst. 1 tr. ř.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 11. 1996 sp. zn. [2 Tzn 192/96](#))

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud České republiky usnesení krajského státního zástupce v Ostravě ze dne 10. 5. 1996 sp. zn. 4 KZv 40/96 a usnesení vyšetřovatele Policie ČR - Krajského úřadu vyšetřování v Ostravě, pracoviště Karviná - Nové Město, ze dne 9. 4. 1996 ČVS KVV-107/2K-95.

Z odůvodnění:

Usnesením vyšetřovatele Policie ČR - Krajského úřadu vyšetřování v Ostravě, pracoviště Karviná-

Nové Město, ze dne 9. 4. 1996 ČVS KVV-107/2K-95 byla podle § 66 odst. 1 tr. ř. uložena pořádková pokuta ve výši 20 000 Kč E. P., soukromé podnikatelce. Uložení pořádkové pokuty odůvodnil vyšetřovatel tím, že E. P. se jako svědkyně nedostavila k výslechu, ke kterému byla řádně předvolána v přípravném řízení konaném v rámci trestního stíhání obviněného Z. A. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák.

Proti usnesení vyšetřovatele podala E. P. stížnost, o které rozhodl krajský státní zástupce v Ostravě usnesením ze dne 10. 5. 1996 sp. zn. 4 KZv 40/96 tak, že ji podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl jako nedůvodnou.

Ministr spravedlnosti podal dne 14. 11. 1996 stížnost pro porušení zákona proti usnesení krajského státního zástupce v Ostravě s námitkami uplatněnými v tom smyslu, že pro uložení pořádkové pokuty nebyly splněny zákonné podmínky, a s návrhem, aby Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona, ke kterému došlo v neprospěch E. P., a aby zrušil napadené usnesení státního zástupce i usnesení vyšetřovatele.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

V přípravném řízení konaném v rámci trestního stíhání obviněného Z. A. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. vyvstala potřeba provést důkazy ohledně té části stíhaného skutku, která měla spočívat v tom, že obviněný od firmy E. P. odebral zboží v hodnotě 6890,40 Kč, které nezaplatil.

Vyšetřovatel v této souvislosti hodlal jako svědka vyslechnout osobu, kterou označoval jako statutárního zástupce nebo jednatele firmy E. P., a proto na adresu této firmy odeslal přípis, jehož obsahem byla žádost, aby se statutární zástupce nebo jednatel dostavil k výslechu, jehož termín byl stanoven na 1. 4. 1996 v 15.00 hod. na Obvodním oddělení Policie ČR v Ústí nad Orlicí. K tomuto přípisu vyšetřovatel připojil nevyplněný tiskopis "Předvolání svědka", jehož obsahem bylo mimo jiné poučení o tom, jaké následky má okolnost, že svědek se na předvolání bez dostatečné omluvy nedostaví. Přípis s tiskopisem předvolání byl doručen E. P. dne 12. 3. 1996. Ve stanovený termín se k výslechu nikdo nedostavil.

Skutečnost, že se k výslechu nikdo nedostavil, nemohla být v posuzovaném případě důvodem k tomu, aby E. P. byla uložena pořádková pokuta s odkazem na to, že se jako svědkyně nedostavila na předvolání. Jedním z předpokladů uložení pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 tr. ř. je podle § 98 tr. ř. skutečnost, že svědek byl k výslechu řádně předvolán. Mimo jiné to znamená, že pokud je někdo předvoláván k výslechu svědka písemně, musí mu být adresováno předvolání, z něhož je výslovně a jednoznačně zřejmé, že právě on osobně se má k výslechu dostavit. V projednávané věci nebylo E. P. adresováno takové předvolání, neboť z jeho obsahu výslovně a jednoznačně nevyplývalo, že k výslechu se má dostavit osobně právě E. P. Firmě E. P. byl zaslán nevyplněný tiskopis označený jako "Předvolání svědka" bez výslovného uvedení osoby, která konkrétně je předvolávána. Z tiskopisu předvolání tudíž nebylo zřejmé, že k výslechu svědka se má dostavit E. P. Z přípisu vyšetřovatele, jehož adresátem byla "Firma E. P. - konfekce, Poříčnická ul. č. 104, Ústí nad Orlicí" a jehož obsahem byla žádost, aby se k výslechu dostavila některá z osob označených jako statutární zástupce firmy nebo jednatel, rovněž nevyplývalo, že připojené předvolání je určeno osobně E. P.

Z uvedeného je zřejmé, že E. P. nemohla být uložena pořádková pokuta za to, že se nedostavila k výslechu svědka, neboť z předvolání výslovně nevyplývalo, že právě ona osobně se má k výslechu dostavit.

K tomu je třeba dodat, že není vyloučeno uložit v podobných případech pořádkovou pokutu

právnícké osobě, popřípadě fyzické osobě, které v rámci provozování podniku zaměstnávají pracovníky, jejichž výsledk přichází v úvahu. Pak je však skutkovou okolností zakládající uložení pokuty skutečnost, že takové osoby nezajistily, aby se jejich pracovník vhodným způsobem označený, např. oborem své činnosti, znalostí určité problematiky apod., dostavil k soudu.*)

Z těchto důvodů dospěl Nejvyšší soud k závěru, že pokud vyšetřovatel uložil E. P. pořádkovou pokutu, porušil zákon v ustanoveních § 66 odst. 1 a § 98 tr. ř. Státní zástupce, který rozhodoval o stížnosti E. P., porušil zákon v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř., neboť stížnost nesprávně zamítl jako nedůvodnou.

Proto Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil zjištěné porušení zákona, ke kterému došlo jak v napadeném usnesení státního zástupce, tak v usnesení vyšetřovatele, a zrušil obě usnesení. Protože ve věci nepřichází v úvahu nové rozhodnutí, nepostupoval Nejvyšší soud podle § 270 odst. 1 tr. ř., ani podle § 271 odst. 1 tr. ř.

*) Poznámka redakce: srov. č. 7/1997 Sb. rozh. tr.